

“ТИХА ПОЖЕЖА”

ЗАХИСТ ЛІСУ від шкідників та хвороб у зоні відчуження є одним із важливих державних завдань щодо збереження його екологічних функцій, і в першу чергу захисних, зокрема, від міграції радіонуклідів за територію Чорнобильської зони. Адже відомо, що ліс у декілька десятків разів перевищує всі інженерні рішення по утриманню радіонуклідів від нерозповсюдження їх у навколишнє середовище. Якраз лісові насадження акумулювали

значну частину чорнобильських випадань, особливо, так званий Рудий ліс, що поблизу ЧАЕС, який прийняв на себе перші потужні шквали радіації. Але не це спричинило останнім часом порудіння окремих лісових ділянок зони відчуження. І не лісові пожежі. Однак це не менш загрозливе явище - “спалахи” масового розмноження шкідників та хвороб лісу.

Ліс як компонент біологічної екосистеми спроможний сам боротися з невеликою кількістю шкідників і впливати на розвиток їх чисельності. Але, враховуючи такі фактори, як позитивний вплив малих доз опромінення на розвиток шкідників і значну наявність в лісових

насадженнях пригнічених і відсталих у рості дерев, - баланс в лісовій екосистемі порушується на користь шкідників.

Такі ситуації в історії підприємства “Чорнобильліс” виникали тричі: перша - у 1995 році в лісових масивах Лелівського та Старошепелицького лісових відділень на площі 3271 га було виявлено три осередки запеклого ворога сосни шовкопряда-монашки, друга - у 1996-му, в Дитятківському лісовому відділенні на площі 300 га (сосновий шовкопряд), третя - у 1997 році, в Корогодському, Луб'янському та Старошепелицькому лісо-

“ТИХА ПОЖЕЖА”

вих відділеннях на загальній площі 3446 га також “прописався” сосновий шовкопряд.

Об’їдання хвої гусінню цих шкідників несло загрозу повного знищення лісу на цих площах. Окрім того, за циклічністю свого розвитку осередки шкідників знаходились у стадії наростання і непроведення проти них винищувальних заходів боротьби призвело б до збільшення їх чисельності у наступні роки в 15-20 разів.

Страшно уявити сосновий ліс голим, без хвої, як після пожежі. На щастя, цього не сталося і до цього не буде допущено.

Для зменшення до мінімуму чисельності шкідників лісу ось уже третій рік підряд підприємством “Чорнобильліс” проводяться винищувальні заходи боротьби за допомогою авіації. Результати: мертва гусінь у лісовій підстилці (див. фото справа), осередки шкідників ліквідовані, ліс буде жити. Треба зауважити, що звірям і птахам протишовкопрядна боротьба не зашкодить - отрута відбіркової дії. Але людям бажано утриматися від перебування у цих місцях до кінця липня.

Відділом охорони і захисту лісу цього підприємства складаються коротко- і довгострокові прогнози розвитку шкідників та хвороб. Масовий спалах шкідників лісу про-

гнозується заздалегідь, за комплексними показниками, враховуються біологічні особливості їх розвитку, вплив на них біологічних і кліматичних факторів.

У даному випадку масований напад соснового шовкопряда був передбачений ще торік шляхом детальних лісопатологічних обстежень лісових масивів і складанням прогнозу його розвитку в 1997 році.

За результатами минулорічного прогнозу обсяги винищувальних заходів включено до програми спеціалізованих робіт підприємства на поточний рік.

Ця щоденна копітка робота працівників лісової охорони дає свої позитивні результати. Хоча через малу чисельність штатів буває важко пильнувати (крадіжки лісу, браконьєрство тощо) за такою великою територією - лише лісів 168,4 тисячі га. До того ж лісоохоронці турбуються про годівниці, солонці, заготовівку сіна, іншого корму для лісової фауни. Часто їх залучають на гасіння пожеж та інші лісоохоронні й лісогосподарські заходи. Заходи, що конче потребує ліс, які життєво необхідні для всього живого на землі.

Василь МАЩУК,
(підприємство
“Чорнобильліс”).

Фото
Миколи ПЕТРИЧЕНКА.

На знімаках: (зліва направо): головний лісничий підприємства “Чорнобильліс” Юрій САВИЧ, командир гелікоптера Валентин ЛАВ-

РЕНТЬЄВ (Житомирське авіаоб’єднання), начальник відділу охорони й захисту лісу Володимир ЦИБУЛЯ та провідний спеціаліст цього ж відділу Василь МАЩУК обговорюють план хімобробки місцевого лісу; у лічені хвилини заправляють гелікоптер

отрухохімікатами працівники Старошепелицького лісовідділення Василь ЛАГУТКО, Михайло БОГДАН та Микола РАДЧЕНКО; з палиним перебіою не було; кожна операція (зліт - обприскування - посадка) проти “монаш-ки” триває вісім хвилин.

